

Де що про збірку в музеї у Стемфорді, КТ

Між великою кількістю фотографій, які знаходяться в архівній колекції нашої бібліотеки, маємо особливу, рідкісну та унікальну групу фотографій. Ці оригінальні фотографії (близько 600) зібрані в трьох альбомах і зображають розмаїття Гуцульщини – гори, ріки, полонини, а також різні аспекти життя, праці та традицій гуцулів.

Фотографії були зроблені Генриком Гансіровським у 1928-1934

роках. Він народився 1878 року в Заліщиках і помер 1947 року в Грудзядзі. Генрик був географом, етнографом, учителем, фотографом, а також служив у польському війську у ранзі майора. Після закінчення Коломийської гімназії він продовжував студії у Львівському Університеті - географічному та

історичному факультетах. Після закінчення студій працював учителем в Коломийській гімназії. Крім вчительської праці приймав активну участь у Сокільському товаристві, брав участь в організації Покутського Музею та був колекціонером гуцульського народного мистецтва. У 1933-35 роках у Львові вийшов його двотомний путівник по Східних Бескидах. Цей путівник вважається одним із найкращих по сьогодні. Багато з його фотографій видано у формі поштівки, які сьогодні є колекціонерською рідкістю.

Три альбоми фотографій укладені в предметному порядку. У першому альбомі маємо фотографії видів Карпат, гірської природи – рік Білий і Чорний Черемош, Прут, долин Пруту, долин Бистриці та Рибниці, краєвидів Чорногори, гірських полонин. Ранньою весною гуцульські вівчарі-пастухи виганяли худобу, в основному овець, довколишніх господарів в полонини, де випасали їх до осені. Там з видоеного молока виробляли різні молочні

продукти, зокрема сири - бриндзю і

будз.

Другий том присвячений релігійній культурі. Тут знаходимо фотографії гуцульської церковної архітектури, церков, дзвіниць придорожніх капличок і хрестів, зразків церковного малярства, церковної різьби і цвинтарів.

Третій том присвячений матеріальній культурі Гуцулів. Зображені різновиди житлової архітектури, господарські споруди, домашнє приладдя, ткацькі верстати, свічники-трійці, верстати необхідні для народних промислів, народний одяг та різновиди робіт, якими займалися гуцули.

Так само як інші особи, так і автор цих фотографій, вважав, що Гуцульщина - одна з найкращих, найбільш екзотичних місцевостей, де старовинний стиль життя та традиції збережені до наших днів і де жителі не піддалися новітнім впливам.

Генрик Гансіровський вважав, що гуцули - найцікавіша етнографічна група людей не тільки в Галичині, але і в цілій Європі. Гуцульський незалежний, стійкий характер та непохитне, міцне дотримання традиційного стилю життя завжди дивували і заслуговували поваги. Прикладом може послужити факт із часів "сталінської чистки". Багато людей, які були заслани в Гулаг поверталися зміненими, не такими, як були до того. Усі, крім гуцулів. У праці Валентина Мороза "Бумеранг" читаємо: "...і от космачанин повернувся з Сибіру. Повернувся гуцулом... пройшовши усі дев'ять кругів пекла, він не став люмпеном без традицій. Він співає ті самі співанки, малює ті ж самі писанки, він не забув жодного весільного обряду... великий сталінський план перетворення людини "по селу Космач" - не виконаний. Космач виявився надто твердим

горішком для сталінських зубів". З

Гулагу гуцул повертався гуцулом.

Любов Волинець

